

بناہگاہ مسلمان

(دعاهای از قرآن و سنت)

مؤلف:

شیخ سعید بن علی بن وهف القحطانی

مترجم:

سلیمان رشیدی

انتشارات کردستان

سنندج

سرشناسه: قحطانی، سعید

عنوان قراردادی: حصن المسلم من اذکار الکتاب والسنه. فارسی - عربی
عنوان و نام پدیدآور: پناهگاه مسلمان: ترجمه‌ی فارسی الحصن المسلم
مشخصات نشر: سنندج: انتشارات کردستان، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۱۹۲ ص. ۱۱×۱۷ س. م.

شابک: ۸-۲۴۲-۹۸۰-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبای مختصر

یادداشت: کتاب حاضر قبلاً در سالهای مختلف توسط ناشرین و

مترجمین متفاوت منتشر شده است.

شناسه افزوده: رشیدی، سلیمان، مترجم

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۷۶۳۸۵

۹. ذکر بعد از اتمام وضو ۳۷
۱۰. ذکر هنگام خارج شدن از منزل ۳۸
۱۱. ذکر هنگام داخل شدن به منزل ۳۹
۱۲. دعای رفتن به مسجد ۴۰
۱۳. دعای وارد شدن به مسجد ۴۱
۱۴. دعای خارج شدن از مسجد ۴۲
۱۵. اذکار اذان ۴۳
۱۶. دعای افتتاح: شروع کردن نماز (بعد از تکبیرة الإحرام و قبل از فاتحه) ۴۵
۱۷. دعای رکوع ۵۲
۱۸. دعای برخاستن از رکوع ۵۴
۱۹. دعای سجود ۵۵
۲۰. دعای نشستن در میان دو سجده ۵۸
۲۱. دعای سجده‌ی تلاوت ۵۸
۲۲. تشهد ۵۹
۲۳. درود بر پیامبر ﷺ بعد از تشهد ۶۰
۲۴. دعای بعد از تشهد آخر و قبل از سلام ۶۲
۲۵. ذکرهای بعد از سلام نماز ۶۸
۲۶. دعای نماز استخاره ۷۴

۲۷. اذکار صبح و شب ۷۶
۲۸. اذکار خواب ۹۲
۲۹. دعای هنگام از این پهلو به آن پهلو شدن در شب ۱۰۱
۳۰. دعای ترسیدن در خواب و وحشت و اندوه ناشی از تنهایی ۱۰۲
۳۱. کسی که خواب پریشان و درهم و آشفته دید، این‌گونه عمل کند ۱۰۳
۳۲. دعای قنوت در نماز وتر ۱۰۴
۳۳. ذکر پس از سلام نماز وتر ۱۰۷
۳۴. دعای غم و اندوه ۱۰۷
۳۵. دعای هنگام سختی و مشقت ۱۰۹
۳۶. دعای هنگام روبه‌رو شدن با دشمن و صاحب قدرت ۱۱۰
۳۷. دعای کسی که از ستم حاکم و فرمانروا بترسد ۱۱۱
۳۸. دعا علیه دشمن ۱۱۳
۳۹. دعای کسی که از گروهی بترسد ۱۱۴
۴۰. دعای کسی که در ایمان دچار شک و وسوسه شده است ۱۱۴
۴۱. دعای ادای قرض و بدهی ۱۱۵
۴۲. دعای (رفع) وسوسه در نماز و قرائت قرآن ۱۱۶
۴۳. دعای کسی که کاری بر او سخت و دشوار شود ۱۱۶
۴۴. آنچه که مرتکب گناه، باید بگوید و انجام دهد ۱۱۷
۴۵. دعای دور راندن شیطان و وسوسه‌هایش ۱۱۷

۴۶. دعای هنگامی که اتفاقی می‌افتد که او بدان خوشنود نیست یا در کارش شکست خورده است ۱۱۹
۴۷. تبریک گفتن به کسی که صاحب فرزند شده، و جواب آن ۱۱۹
۴۸. آنچه که فرزندان به وسیله‌ی آن تعویذ می‌شوند (دعای محافظت از فرزندان) ۱۲۰
۴۹. دعا برای بیمار هنگام عیادتش ۱۲۱
۵۰. فضیلت عیادت از بیمار ۱۲۲
۵۱. دعای بیماری که از زندگی ناامید شده باشد ۱۲۳
۵۲. تلقین (لا إله إلا الله) به شخصی که در حال مرگ است ۱۲۵
۵۳. دعای کسی که به مصیبتی مبتلا شده باشد ۱۲۵
۵۴. دعای هنگام بستن چشمان میت ۱۲۶
۵۵. دعا برای میت هنگام نماز خواندن بر او ۱۲۶
۵۶. دعای کودک هنگام خواندن نماز میت بر او ۱۲۹
۵۷. دعای تسلیت گفتن ۱۳۱
۵۸. دعای هنگام نهادن میت در قبر ۱۳۲
۵۹. دعای پس از دفن میت ۱۳۲
۶۰. دعای زیارت قبور ۱۳۳
۶۱. دعای هنگام وزیدن باد ۱۳۳
۶۲. دعای هنگام شنیدن رعد و برق ۱۳۴

۶۳. از جمله دعا‌های طلب باران ۱۳۵
۶۴. دعای هنگام بارش باران ۱۳۶
۶۵. دعای پس از بارش باران ۱۳۶
۶۶. دعای طلب بند آمدن باران و طلوع خورشید ۱۳۶
۶۷. دعای رؤیت هلال (ماه نو) ۱۳۷
۶۸. دعای هنگام افطار کردن روزه‌دار ۱۳۷
۶۹. دعای قبل از غذا خوردن ۱۳۸
۷۰. دعای هنگام فارغ شدن از غذا ۱۳۹
۷۱. دعای مهمان برای میزبان ۱۴۱
۷۲. دعا برای کسی که به تو آب داده، یا بخواهد به تو آب بدهد ۱۴۱
۷۳. دعای روزه‌دار برای خانواده‌ای که نزد آنان افطار کند ۱۴۲
۷۴. دعای روزه‌دار هنگامی که بر سفره حاضر شود و افطار نکند ۱۴۲
۷۵. آنچه روزه‌دار می‌گوید، هنگامی که کسی به او دشنام دهد ۱۴۳
۷۶. دعای هنگام دیدن میوه‌ی نوبر ۱۴۳
۷۷. دعای عطسه و آداب آن ۱۴۴
۷۸. آنچه در پاسخ کافر گفته می‌شود، هنگامی که عطسه کند و ۱۴۵
- الحمد لله بگوید ۱۴۵
۷۹. دعا برای کسی که ازدواج کرده است ۱۴۵
۸۰. دعای کسی که ازدواج می‌کند ۱۴۵

۸۱. دعای قبل از همبستر شدن با همسر ۱۴۶
۸۲. دعای هنگام خشم ۱۴۶
۸۳. دعای کسی که فردی مبتلا به بیماری (یا مصیبتی) را ببیند ۱۴۷
۸۴. دعایی که در مجلس گفته می‌شود ۱۴۷
۸۵. دعای هنگام برخاستن از مجلس ۱۴۸
۸۶. دعا برای کسی که به تو بگوید: غَفَرَ اللَّهُ لَكَ ۱۴۹
۸۷. دعا برای کسی که به تو نیکی کرده است ۱۴۹
۸۸. اعمالی که خداوند به وسیله‌ی آنها، ما را از شرّ دجال حفظ می‌کند ۱۴۹
۸۹. دعا برای کسی که بگوید: إِنِّي أُحِبُّكَ فِي اللَّهِ (تو را به خاطر خدا دوست دارم) ۱۵۰
۹۰. دعا برای کسی که مالش را به تو پیشنهاد کند ۱۵۰
۹۱. دعای بدهکار برای طلبکار، هنگام پرداخت بدهی ۱۵۱
۹۲. دعای ترس از شرک ۱۵۱
۹۳. دعا برای کسی که بگوید: بَارَكَ اللَّهُ فِيكَ (خداوند برکت تو را زیاد کند) ۱۵۲
۹۴. دعای ناپسند شمردن چیزی که به فال بد گرفته می‌شود ۱۵۲
۹۵. دعای سوار شدن بر وسیله‌ی نقلیه ۱۵۳
۹۶. دعای سفر ۱۵۴

۹۷. دعای هنگام ورود به روستا یا شهر ۱۵۵
۹۸. دعای ورود به بازار ۱۵۶
۹۹. دعای هنگام لغزیدن مرکوب (هر آن‌چه انسان بر آن سوار شود) ۱۵۷
۱۰۰. دعای مسافر برای مقیم ۱۵۷
۱۰۱. دعای مقیم برای مسافر ۱۵۸
۱۰۲. تکبیر و تسبیح مسافر در سفر ۱۵۹
۱۰۳. دعای هنگام سحر، خواه در سفر باشد یا خیر ۱۵۹
۱۰۴. دعای مسافر هنگام پیاده شدن و توقف در مکانی ۱۶۰
۱۰۵. ذکر بازگشت از سفر ۱۶۱
۱۰۶. دعای هنگام شنیدن خبری خوشایند یا ناخوشایند ۱۶۲
۱۰۷. فضیلت درود فرستادن بر پیامبر ﷺ ۱۶۲
۱۰۸. ترویج سلام ۱۶۴
۱۰۹. چگونه پاسخ سلام کافر داده می‌شود، وقتی که سلام کند؟ ۱۶۶
۱۱۰. دعای هنگام شنیدن آواز خروس و عرعر الاغ ۱۶۶
۱۱۱. دعای هنگام شنیدن پارس سگ‌ها در شب ۱۶۷
۱۱۲. دعا برای کسی که به او دشنام داده‌ای ۱۶۷
۱۱۳. آن‌چه مسلمان هنگام مدح مسلمان دیگری می‌گوید ۱۶۸
۱۱۴. آن‌چه مسلمان هنگام ستوده شدن می‌گوید ۱۶۹
۱۱۵. مُحَرِّم در حج یا عمره چگونه لبیک می‌گوید ۱۷۰

۱۱۶. تکبیر گفتن هنگام رسیدن به حجر الأسود ۱۷۰
۱۱۷. دعای بین رکن یمانی و حجر الأسود ۱۷۱
۱۱۸. دعای ایستادن بر صفا و مروه ۱۷۱
۱۱۹. دعای روز عرفه ۱۷۳
۱۲۰. ذکر در مشعر الحرام ۱۷۳
۱۲۱. تکبیر گفتن با هر سنگریزه، هنگام زدن جمره‌ها ۱۷۴
۱۲۲. آن چه هنگام تعجب و امری خوشحال کننده گفته می شود ۱۷۴
۱۲۳. کسی که خبر خوشحال کننده‌ای به او رسید چکار کند؟ ۱۷۵
۱۲۴. کسی که در بدنش احساس درد کند، چکار کند و چه بگوید؟ ۱۷۵
۱۲۵. دعای کسی که از چشم زخم خود به دیگران بترسد ۱۷۶
۱۲۶. آن چه هنگام ترس و خوف گفته می شود ۱۷۶
۱۲۷. آن چه هنگام ذبح قربانی گفته می شود ۱۷۷
۱۲۸. آن چه برای دفع نیرنگ شیاطین سرکش گفته می شود ۱۷۷
۱۲۹. استغفار و توبه ۱۷۸
۱۳۰. فضیلت تسبیح، تحمید، تهلیل و تکبیر ۱۸۲
۱۳۱. شیوه‌ی تسبیح گفتن پیامبر ﷺ ۱۸۸
۱۳۲. برخی از انواع خیر و آداب جامع ۱۸۹

مقدمه ی مترجم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي رفع مقام الذاكرين، وجعل ذكره سبباً
لعلو منزلتهم بين المؤمنين، فمن ذكره في ملا ذكره الله في
ملا الملائكة المقربين، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا
شريك له أنزل على عبده ورسوله: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَ
اشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ﴾ [البقرة: ١٥٢] وأشهد أن سيدنا
و نبينا محمداً عبده ورسوله؛ سيد الذاكرين وإمام المتقين
صلوات ربي وسلامه عليه وعلى آله وأصحابه ومن تبعهم
يا حسان إلى يوم الدين.

«راز و فلسفه‌ی اذکار و دعا‌های مأثور»

رویکرد اساسی اسلام در آداب عمومی خود این است که در تمامی حالات و لحظات، مسلمان را با خدا پیوند دهد و به همین خاطر از فرصت‌های طبیعی و مناسبات عادی که پیوسته در روزیک یا چند بار تکرار می‌شوند، استفاده می‌نماید تا از این طریق فرد مسلمان پیوسته با خدا در ارتباط باشد و او را به وسیله‌ی تسبیح، تهلیل، تکبیر، تحمید، و یا دعا‌هایی که در آغاز و پایان خوردن، نوشیدن، هنگام خواب، بیداری، دخول، خروج، استفاده از یک وسیله‌ی سواری، پوشیدن لباس، مسافرت و بازگشت از آن و... گفته می‌شود، یاد کند. و از جهتی دیگر؛ اسلام به ارتباط میان مسلمانان و اخوت و برابری میان آنان، اهتمام شایانی دارد و به عبارت دیگر، به مفاهیم اخوت، محبت و دوستی میان مسلمانان توجه شایانی دارد و این امر به زندگی لذت می‌بخشد و دیگران را در مورد

انجام اعمال نیکو یاری می‌دهد و سختی و مشقت را از حیات اجتماعی می‌زداید، پیامبر اسلام ﷺ غرور و خودخواهی، تنهایی، حسد و حقد را به عنوان خوره‌ی دین و بیماری امت‌ها به شمار آورده است و بعید نیست به کاربردن اذکار و دعا‌های مأثور در این راستا باشد تا از این طریق، یکی از شیوه‌های پاک آداب معاشرت را به آن‌ها نشان دهد تا بدان وسیله معانی همبستگی، مودت و رحمت را در وجود افراد مسلمان تثبیت گرداند.

و همچنین اسلام می‌خواهد با این آداب، به ابطال اعتقادات و باورهای جاهلی که هیچ اساس عقلی و نقلی‌ای ندارند و در حیات انسان موجب زیان می‌شوند، اقدام عملی نماید لذا این اذکار و ادعیه را تشریع نموده است.

لازم به ذکر است که: این حقیر بنا به درخواست انتشارات کردستان کتاب حاضر را (حصن المسلم من اذکار الکتاب و السنة) ترجمه نموده‌ام. در ترجمه‌ی کتاب، چند نکته رعایت شده است که عبارتند از:

۱. ترجمه ضمن تحقیق و مراجعه به شروح و منابع اصلی حدیث انجام گرفته است.
 ۲. در جاهایی که احساس کردم مفهوم حدیث برای خواننده مبهم است و نیاز به توضیح دارد، آن را به طور اختصار توضیح و تعلیقاتی مفید بر آن افزوده‌ام.
 ۳. اشکالات و نواقصاتی که در سایر ترجمه‌های این کتاب ملاحظه نمودم، رفع کردم.
 ۴. با مراجعه به منابع اصلی، شماره‌ی همه‌ی احادیث را ذکر نموده‌ام.
 ۵. در ترجمه‌ی اذکاری که به شیوه‌های مختلفی تکرار شده‌اند، تنوع به کار رفته است [به منظور افاده‌ی بیشتر و تأیید ترجمه‌های دیگر و اختلاف علما در معنی آن].
- تا جایی که در بضاعت بنده بوده، اتقان و تطبیق عبارت را رعایت، و معنی را فدای آرایش لفظ نکرده‌ام. قطعاً تلاش خود را پیراسته از اشکال نمی‌شمارم و آغوش خود را بر هر نقد خیرخواهانه و هر راهنمایی دلسوزانه می‌گشایم و

انتظار همکاری دارم تا إن شاء الله این ترجمه در چاپ‌های
بعدی پُربارتر، کامل‌تر و برای خوانندگان عزیز سودمندتر
واقع گردد.

در پایان از خداوند متّان مسألت می‌نمایم این عمل
ناچیز را از من بپذیرد و لغزش‌های ما را مورد عفو قرار دهد.

و ما توفیقی إلا بالله

سلیمان رشیدی

۱۳۹۳/۰۱/۰۱

مقدمه‌ی مؤلف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ
مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ
لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا
شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ
عَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ وَسَلِّمْ
تَسْلِيمًا كَثِيرًا أَمَّا بَعْدُ:

این کتاب مختصری است که قسمت اذکار آن را از
کتابم «الذِّكْرُ وَالدُّعَاءُ وَالعِلَاجُ بِالرَّقِيِّ مِنَ الْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ»
انتخاب نمودم تا بتوان به آسانی آن را در سفرها همراه

داشت. پس بدین جهت، فقط به ذکر متن حدیث اکتفا کرده‌ام و به جای سند حدیث، به ذکر یک یا دو منبع از منابع اصلی حدیث بسنده نموده‌ام، لذا هرکس بخواهد صحابی راوی حدیث را بشناسد، یا سند احادیث را بداند، به اصل منابع حدیث مراجعه کند. از خداوند عزّ و جلّ با توسّل به اسماء حسنی و صفات والایش خواهانم که این کارم را عملی خالص برای ذات کریم خویش قرار دهد و از من بپذیرد و به وسیله‌ی این کتاب در دنیا و آخرت به من نفع برساند و هم‌چنین خوانندگان این کتاب و همه‌ی کسانی را که در چاپ و نشر آن می‌کوشند، سودمند گرداند.

إِنَّهُ سُبْحَانَهُ وَلِيٌّ ذَلِكَ وَالْقَادِرُ عَلَيْهِ.

وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ

وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.

ماه صفر ۱۴۰۹ ه. ق.

سعید بن علی بن وهب القحطانی